

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

TULOSSOPIMUS

Puolustusministeriö

Puolustusvoimat

FI.PLM.2017-5349
163/20.00.00/2017

www.defmin.fi

1 Vaikuttavuus

Suomen puolustus perustuu yleiselle asevelvollisuudelle ja koko maan puolustamiselle. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi harjoittaa aktiivista ulkopoliittikkaa, vahvistaa maamme puolustuskykyä ja tiivistää kansainvälistä turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä. Puolustuksen uskottavuudesta huolehditaan kaikissa olosuhteissa ja sitä kehitetään vastaamaan toimintaympäristön kasvaneita vaatimuksia. Turvallisuusympäristön muutoksen arvioidaan olevan pitkäkestoinen.

Puolustuksen ennaltaehkäisykyky perustuu toimintaympäristöön suhteutettuun valmiuteen ja torjuntakykyyn. Suomi varautuu sotilaallisten uhkien torjuntaan ylläpitämällä nykymuotoista, suorituskykyisiin asejärjestelmiin ja laajaan reserviin perustuvaa puolustusratkaisua. Suomen puolustaminen edellyttää toimintaympäristöön suhteutettua maa-, meri-, ja ilmapuolustuksen sekä niitä tukevien yhteisten suorituskykyjen muodostamaa kokonaisuutta sekä kykyä antaa ja ottaa vastaan kansainvälistä apua. Puolustuksen ylläpidon ja kehittämisen painopisteet ovat kaikkien puolustushaarojen valmiuden kehittäminen, käytöstä poistuvien suorituskykyjen korvaaminen sekä tiedustelu, kyberpuolustus ja kaukovaikuttaminen.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa hallinnonalalle säädetyt tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon sekä puolustuselonteon ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetut, Puolustusvoimien toimintaan liittyvät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- *Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky*
- *Turvallinen yhteiskunta*
- *Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen*

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan puolustusministeriössä itsearviointina hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arvioinnin perustana on toimintavuoden toteuma suhteessa pitkän aikavälin tavoitetilaan, jossa lähtökohtana on toimintaympäristöön suhteutettu valmius ja torjuntakyky.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja puolustusvoimien toiminnallisen tuloksellisuuden tärkein mittari on puolustusvoimien kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Sen perustana on tuotettu sodan ajan suorituskyky (tuotokset ja laadunhallinta), tarkoituksenmukainen rauhan ajan organisaatio ja toimintamalli (toiminnallinen tehokkuus) sekä sodan ja rauhan ajan vaatimukset täyttävä henkilöstöjärjestelmä (henkisten voimavarojen hallinta).

Päämääränä on toimintavalmiuden parantaminen valtioneuvoston puolustuselonteon linjausten mukaisesti. Puolustusvoimille asetetaan seuraavat, valtion vuoden 2018 talousarvioesityksen pääluokkaperusteluissa esitettyjä hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistävät toiminnalliset tulostavoitteet:

- Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava sotilasstrateginen tilannekuva.
- Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset.

- Puolustusvoimilla on valmius torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella.
- Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä.
- Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia.
- Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.
- Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut kriisinhallintatehtävät.
- Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin operaatioihin ja koulutus- ja neuvontatehtäviin.

2.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Puolustusvoimien tärkeimmät tuotokset ovat suorituskykyiset joukot ja järjestelmät, joilla toteutetaan lakiin perustuvia tehtäviä: Suomen sotilaallista puolustamista, muiden viranomaisten tukemista, kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista sekä osallistumista kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtäviin muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa. Nämä lakisääteiset tehtävät konkretisoituvat rauhan aikana mm. seuraavina Puolustusvoimien tuotoksina:

- Alueellista koskemattomuutta on valvottu.
- Alueloukkauksiin on reagoitu tilanteen vaatimalla tavalla.
- Alueellinen koskemattomuus on turvattu.
- Joukkojen ja järjestelmien ylläpidon vaatimusten mukainen joukkotuotanto on toteutettu.
- Pyydetty virka-aputehtävät on toteutettu.
- Uusien sotilaallisen kriisinhallintaoperaatioiden edellyttämät joukot on koulutettu ja varustettu.

Suorituskykyvaatimukset täyttävät, tuotetut sodan ajan joukot arvioidaan Puolustusvoimien sisäisessä prosessissa. Käytettävyyden, materiaalin kunnossapidon ja ampumatarvikkeiden sekä keskeisten hankkeiden kokonaiskuva käydään vuosittain läpi osana talousarvion toimeenpanoa ja tulosohejausta.

Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

	2016	2017	2018
Tuotokset	toteutuma		
Koulutetut varusmiehet (lkm)	20 671	20 900	20 300
Varusmiesten sotaharjoitusperusteiset ja muut maasto- vuorokaudet (lkm)	35	35	35
Kertausharjoituksissa koulutetut reserviläiset (lkm)	18 443	18 000	18 000*
Kertausharjoituskoulutetut reserviläiset/ sodan ajan joukkoihin sijoitetut (%)	8,0	7,8	6,4
HN-lentotunnit (lkm)	8 797	8 800	8 800
NH90-lentotunnit (lkm)	1 666	1 650	1 650
Alusvuorokaudet (lkm)	1 215	1 250	1 300

* Tavoitteena on kouluttaa vähintään 18 000 reserviläistä. Puolustusvoimien tulosyksiköt voivat kouluttaa omin tärpeisiin perustuen enemmän reserviläisiä ottaen huomioon käytössä olevien resurssien riittävyys.

	2016	2017	2018
Laadunhallinta	toteutuma		
Kouluttajien määrä/koulutusjoukkue (lkm)	2,4	2,5	2,5
Koulutuksen laatu ("armeija-aika" 1–5, varusmiesten loppukysely)	4,2	4,0	4,0
Reservin koulutuksen laatu (yleisarvosana 1–5, reserviläiskysely)	4,1	3,6	3,8

2.2 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tärkein mittari on tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli siten, että sodan ajan suorituskyky (sodan ajan joukot) kyetään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti asetetuista suorituskykyvaatimuksista tinkimättä. Puolustusvoimien toimintatapoja kehitetään tähän liittyen mm. seuraavilla osa-alueilla:

- Puolustusmateriaalin hankintaprosessin suunnittelun, toteutuksen ja seurannan tehostaminen
- Strategiset kumppanuudet, joilla tavoitellaan palvelujen ja valmiuden varmistamista kaikissa oloissa kustannustehokkaasti
- Puolustusyhteistyön syventäminen suorituskykyjen ylläpidossa ja rakentamisessa
- Digitalisaation mahdollisuuksien kartoittaminen ja hyödyntäminen sisältäen hallinnon toimintojen automatisoinnin ja sähköistämisen sekä automatisaation ja robotiikan hyödyntämisen sotilaallisessa maanpuolustuksessa.

Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukuja ja seurantakohteita

	2016	2017	2018
Toiminnallinen tehokkuus	toteutuma		
Taloudellisuus			
Varusmiespäivän hinta (euroa)	48	47	48
Reserviläispäivän hinta (euroa)	147	166	160
Tuottavuus			
Koulutetut varusmiehet/varusmiespalvelukseen tulleet (%)	84	85	85
Pääesikunnan ja puolustushaarojen ja aluetuimistojen esikuntien henkilötyövuosimäärä/Puolustusvoimien henkilötyövuosimäärä yhteensä (%)	12	12	12
Kannattavuus			
Maksuperustelain mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus-% on vähintään	101	105	105

2.3 Henkisten voimavarojen hallinta

Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä keskitytään ydintoimintaan ja tavoitellaan kustannussäästöjä.

Puolustusvoimien henkilöstö

- Henkilöstövoimavaroja keskitetään ydintoimintoihin: toimintavalmiuden ylläpitämiseen, asevelvollisten kouluttamiseen, uusien suorituskykyjen ylläpidon ja kehittämisen tehtäviin.
- Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä huomioidaan valmiuden ja kansainvälisen yhteistoiminnan ja kriisinhallinnan asettamat vaatimukset.
- Henkilöstömäärä 12 000 on vähimmäismäärä nykyisten tehtävien toteuttamiselle.
- Puolustusvoimien tehtäväkoonpanon täyttöasteen on oltava mahdollisimman korkea.

Asevelvollisuus

- Sodan ajan joukkojen kokonaisvahvuutta kasvatetaan siten, että kokonaisvahvuus on 280 000.
- Naisten asepalveluksen kehittämistä jatketaan.
- Naisten hakeutumista kriisinhallintatehtäviin edistetään.
- Kutsuntojen toteutusta parannetaan kehittämällä digitaalisia informaatiopalveluita.
- Varusmiespalveluksessa hyödynnetään yhä enemmän asevelvollisten erityisosaamista.
- Varusmiespalveluksessa hyödynnetään verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä entistä enemmän.
- Reserviläisten osaamista hyödynnetään nykyistä paremmin sodan ajan joukoissa.

Maanpuolustustahto ja vapaaehtoinen maanpuolustustyö

- Maanpuolustustahtoa ylläpidetään asevelvollisten laadukkaalla koulutuksella ja tukemalla vapaaehtoista maanpuolustustyötä.
- Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen asemaa Puolustusvoimien yhteistyökumppanina kehitetään.

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä tasa-arvosuunnitelmaa sekä pitämällä tasa-arvonäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Vuonna 2016 tehdyn tasa-arvotutkimuksen tulokset otetaan huomioon päivitettäessä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvosuunnitelmia. Vuonna 2017 toteutetun asevelvollisten tasa-arvotutkimuksen tulosten perusteella laaditaan toimenpideohjelma varusmiespalveluksen kehittämiseksi.

Henkisten voimavarojen hallinnan tunnuslukuja ja seuranta-kohteita

	2016	2017	2018
Henkisten voimavarojen hallinta	toteutuma		
Puolustusvoimien tehtäväkokoontaminen pl. sopimussotilaat	11 993	12 070	12 140
Henkilötyövuosimäärä (htv) ml. sopimussotilaat mom. 27.10.01	11 791	11 927	11 923
Sairauspoissaolot (työpäivää/henkilötyövuosi)	7,6	alle 8,0	alle 8,0
Kokonaistyytyväisyys (työilmapiiri, 1–5)	4,1	4,1	4,1

3 Keskeiset hankkeet ja toimenpiteet

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja toiminnallisen tuloksellisuuden kannalta keskeiset hankkeet ja toimenpiteet:

- Puolustusvoimat jatkaa valmiuden kehittämistä puolustuselonteon linjausten mukaisesti turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämään valmiuden parantamiseksi.
- Puolustusvoimat jatkaa strategisten suorituskykyhankkeiden valmistelua ja toimeenpanoa suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2018 tavoitteena on aloittaa HX:n tarjouskilpailu sekä solmia LV2020-hankkeen pääsopimukset aluksista ja taistelujärjestelmistä.
- Puolustusvoimat toteuttaa isäntämaatuen antamisen edellyttämät järjestelyt ja jatkaa avun antamisen ja ulkopuolisen sotilaallisen avun vastaanottamisen edellyttämien järjestelyjen toimeenpanoa osana puolustuskyvyn kehittämistä. Puolustusministeriö ja Puolustusvoimat tarkastelevat tarpeen päivittää joukkoluetteloa uuden tehtävän toimeenpanon näkökulmasta.
- Puolustusvoimat käyttää sotilaallisessa kriisinhallinnassa ensisijaisesti joukkoluettelon evaluoituja yksiköitä. Suorituskykyä on kyettävä käyttämään vaativissa ja nopeasti käynnistettävissä eri organisaatioiden operaatioissa sekä koulutus- ja neuvonantotehtävissä.
- Kansainvälistä puolustusyhteistyötä syvennetään ja laajennetaan puolustuskyvyn ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Meri- ja ilmatilannekuvayhteistyötä syvennetään ja niiden kehittämistä jatketaan. Puolustusvoimat jatkaa monipuolisesti osallistumistaan kansainväliseen koulutus- ja harjoitustoimintaan.
- Puolustusvoimat osallistuu EU:n puolustuslottuvuuden kehittämiseen. Tähän sisältyy mm. pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) puitteissa tehtyjen sitoumusten kansallinen toimeenpano ja PRY-hankkeet. Puolustusvoimat tukee puolustuksen vuosittaisen arvioinnin (CARD) toteutusta ja osallistuu puolustusrahaston valmisteluun (tutkimus- ja suorituskykyikkunat). Puolustusvoimat ottaa vuoden 2019 EU-puheenjohtajuuskauden huomioon toiminnan, talouden ja henkilöstön suunnittelussa.
- Puolustusvoimat toteuttaa Suomen Nato-kumppanuuden käytännön yhteistyötä erityisesti Naton laajennettujen kumppanuuksien ja 29+2 -yhteistyön puitteissa. Tähän sisältyvät muiden muassa yhteisen tilannetietoisuuden kehittäminen, osallistuminen vaatimaan koulutus- ja harjoitustoimintaan, tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja suorituskyky-yhteistyö ml. kyberpuolustus.
- Kahdenvälistä puolustusyhteistyötä tuetaan laatimalla kahdenvälisiä puitejärjestelyjä. Puolustusvoimat toteuttaa ja toimeenpanee puitejärjestelyissä sovittua sotilaallista yhteistyötä. Kahdenvälistä yhteistyötä tiivistetään erityisesti Ruotsin ja Yhdysvaltain kanssa.

- Suunnitelmallista osallistumista nopean toiminnan joukkoihin, ml. Euroopan unionin taisteluosastoihin (EUBG) ja Naton nopean toiminnan joukkoja (NRF) täydentävään toimintaan, jatketaan. Lisäksi Suomi osallistuu Naton kehysvaltioryhmien mukaiseen yhteistyöhön (Ison-Britannian johtamaan JEF-joukkopooliin sekä Saksan johtaman kehysvaltioryhmän toimintaan). Puolustuskyvyn, välittömän valmiuden ja yhteistoimintakyvyn kehittämiseksi tarkastellaan myös suurempien joukkokokonaisuuksien hyödyntämistä. Osallistuminen nopean toiminnan joukkoihin ja kehysvaltioryhmien toimintaan huomioidaan puolustusvoimien suunnittelussa.
- Suomi osallistuu aktiivisesti pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön NORDEFCON puitteissa vuonna 2018. Suomi edistää NORDEFCOssa Pohjoismaiden yhteistoimintakyvyn tiivistämistä ja alueellista turvallisuutta lujittavia toimia. Puolustusvoimat tukee Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskauden ohjelman toteuttamista.
- Kansainvälistä yhteistyötä materiaalien suorituskykyjen kehittämiseksi syvennetään. Osallistumisen painopisteitä eri yhteistyörakenteissa (EU, NATO, pohjoismainen ja kahdenvälinen yhteistyö) arvioidaan ja kohdennetaan tukemaan puolustusjärjestelmän edellyttämiä suorituskykyjä ja kansainvälistä yhteensopivuutta.
- Puolustusvoimat varmistaa asevalvonnan velvoitteiden toimeenpanon ja ottaa huomioon kansainväliset asevalvontaprosessit ja -järjestelyt (tavanomaiset aseet sekä CBRNE-uhat) toiminnan suunnittelussa, suorituskykyjen kehittämisessä ja käytössä.
- Julkisen talouden suunnitelman 2018 - 2021 mukaisesti puolustusvoimille kohdennetaan vuosina 2018 ja 2019 lisämääräraha sopimussotilaiden palkkaamiseksi nuorisotyöttömyysalueilla. Sopimussotilasjärjestelyä tulee hyödyntää tehokkaasti ammattisotilaiden rekrytoinnissa. Joukko-osaston tehtäväkokoontalon puitteissa tulee ammattisotilaaksi soveltuvan sopimussotilaan palvelussuhteen jatkuminen mahdollistaa esimerkiksi määräaikaisen aliupseerin tehtävässä.
- Käynnissä olevissa ja suunniteltuihin tilausvaltuuksiin sisältyvissä keskeisissä hankkeissa sekä materiaalien suorituskyvyn kehittämisessä tulee huomioida hallitusohjelman ja Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaiset linjaukset.
- Puolustusvoimien suorituskykyjä rakennetaan oikea-aikaisin hankinnoin. Puolustusvoimat tehostaa puolustusmateriaalin hankintaprosessin suunnittelua, toteutusta ja seuranta siten, että siirtyvien erien määrä vähenee vuosittain viidenneksellä.
- Tiedustelulainsäädännön edellyttämien tietoverkkotiedustelun ja henkilötiedustelun suorituskykyjen suunnittelua ja rakentamista jatketaan siten, että ne voidaan ottaa käyttöön lainsäädännön valmistumisen jälkeen mahdollisimman pian. Suorituskykyjen käyttöönotto edellyttää etupainoista rahoitusta.
- Puolustusvoimat siirtää toimitilastrategian toimeenpanon painopistettä valmiuden- ja varautumisen vaatimuksien toteuttamiseen, tilatehokkuuden ja -taloudellisuuden parantamiseen, sekä energiatehokkuustoimenpiteiden toimeenpanoon. Puolustusvoimat toteuttaa vuonna 2018 tarvittavat tilahallinnan sopeuttamisen kustannussäästöt asetetuissa tavoitteissa pitäytymiseksi.

- Puolustusvoimat toteuttaa räjähdevarastointia koskevan kehittämisen (ml. rakentaminen) kustannustehokkaasti puolustusministeriön antamien linjausten mukaisesti vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Puolustusvoimat jatkaa kansallisen kyberstrategian toimeenpanoa ja kehittämistä vuonna 2017 hyväksytyyn toimeenpano-ohjelman mukaisesti.
- Puolustusvoimat hyödyntää digitalisaatiota toiminnan kehittämisessä sekä hyödyntää julkisen hallinnon tieto- ja viestintäteknisiä palveluita tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Lisäksi puolustusvoimat optimoi oman tieto- ja viestintäteknisten palveluiden tuotannon ja ulkoistettujen palveluiden käytön siten, että ne tukevat parhaiten sotilaallisten suorituskykyjen kehittämistä ja käyttöä. Tiedonhallintaa ja johtamisjärjestelmiä kehitetään edelleen puolustushaarojen yhteisoperaatioiden sekä kansallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan edellyttämällä tavalla.
- Puolustusvoimat toteuttaa yhteistyössä valittujen palveluntuottajien kanssa palveluprosessien kehittämisen projektin, jonka tarkoituksena on kytkeä kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille tarjottavat palvelut osaksi kansallista palveluarkkitehtuuria ja valtion palvelutietovarantoa.
- Puolustusvoimat nostaa T&K-toiminnan kokonaisrahoitustasoa asteittain siten, että se saavuttaa 2% sotilaallisen maanpuolustuksen menoista. Puolustusvoimat nostaa T&K-toimintaan käytettäviä menoja vuodesta 2018 alkaen 1 M€/vuosi, 2 % tavoitetaso saavutetaan vuoden 2021 alussa. Lisäksi kehitetään T&K-toimintaan keskitetty rahoitusmalli, josta allokoidaan suorituskykyjen suunnittelun ja rakentamisen tarvitsemat T&K-resurssit.
- Puolustusvoimien täyttäessä 100 vuotta vuonna 2018 toiminnassa tulee olla sotamuseo, jossa yleisöllä on mahdollista vierailta tutustumassa kattavasti Suomen sotahistoriaan. Juhlavuoden aikana esitellään kattavasti puolustusvoimien toimintaa eri puolilla maata järjestettävissä tapahtumissa.
- Puolustusvoimat osallistuu ministeriön strategisen suunnitelman päivittämiseen.

4 Resurssit

Puolustuskyvyn ylläpito ja rakentaminen edellyttävät tasapainoa materiaalisen valmiuden menojen, kiinteiden henkilöstömenojen ja muiden toimintamenojen välillä.

Menot/määrärahat/kehys Sotilaallinen maanpuolustus	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Arvio 2017	Alustava 2018	Alustava 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022
Materiaalisen valmiuden menot (M€)*)	821	877	974	935	1 181	1 123	1 149	1 149
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	35	37	40	39	44	43	43	43
Kiinteät henkilöstömenot (M€)	697	692	682	683	685***)	694***)	697***)	701***)
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	30	29	28	28	26	26	26	26
Kiinteistömenot	244	249	250	263	268	272	278	283
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	11	11	10	11	10	10	10	11
Muut toimintamenot (M€)	554	537	502	543	552	542	534	527
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	24	23	21	22	21	21	20	20
Asevelvollisten kouluttamisen ja ylläpidon välittömät menot / sot. maanpuolustuksen menot (%)	12	12	11	12	10	11	11	11
Siirtyvät erät (mom. 18,19) (M€)**)	288	353	350	-	-	-	-	-
Siirtyvät erät momenteilla 18,19/Käytettävissä olevat mom. 18,19 määrärahat (%)**)	36	42	41	-	-	-	-	-
Siirtyvien erien muutos (tarkasteluvuodelta ja edelliseltä vuodelta siirtyneen erän erotus momenteilla 18-19) (+/- M€)**)	-46	+65	-3	-	-	-	-	-
Taulukko ei sisällä vuosille 2021-2022 esitettävää HX-hankkeen kehysvarausta. Taulukossa ei ole otettu huomioon PV:n osuutta säästöistä, jotka perustuvat talouspoliittisen ministerivaliokunnan 18.12.2017 puoltamiin toimenpiteisiin julkisen talouden yhden miljardin säästötavoitteen 300 miljoonan euron säästötavoiteosuuden toteuttamiseksi. Vuosien 2019-2022 kehysluvut ovat vuoden 2018 hinta- ja kustannustasossa.								
*) Materiaalisen valmiuden menot = puolustusmateriaalihankinnat (mom. 27.10.18 ja 27.10.19) + toimintamenoeräoikeuksella (mom. 27.10.01) tapahtuva joukkojen varustaminen (toimintoalue 1400 ilman palkkoja) + materiaalin kunnossapito (toimintoalue 7400 ilman palkkoja) momentilla 27.10.01.								
**) Vuotta 2017 koskeva arvio perustuu PV:n marraskuun 2017 kuukausiraporttiin.								
***) Vuosien 2019-2022 henkilöstömenot PVKEHE:n mukaiset (ei sisällä lisäesityksiä).								

Menot/määrärahat/kehys Sotilaallinen kriisinhallinta	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Arvio*) 2017	Alustava 2018	Alustava 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022
Kalusto- ja hallintomenot, PLM (M€)	56	56	59	57	55	54	53	58
Ylläpitomenot, UM (M€)	49	51	52	58	53	53	53	53
Siirtyvät erät, PLM+UM (M€)	42	28	26	-	-	-	-	-
Siirtyvien erien muutos edelliseen vuoteen (%)	-8	-14	-2	-	-	-	-	-
*) Vuotta 2017 koskeva arvio perustuu PV:n marraskuun 2017 kuukausiraporttiin. UM:n momentin määräraha muutettiin vuonna 2016 arviomäärärahasta siirtomäärärahaksi.								

5 Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Tulossopimus laaditaan viisivuotiskaudeksi lähtökohtaisesti perustuen hallitusohjelman toimeenpanokauteen. Jatkovuosina sopimuksen viisivuotiskausi päivittyy rullaavasti, ja sisältöä mukautetaan tarpeen mukaan hallitusohjelman toimeenpanokauden jälkeisten vuosien osalta.

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2018 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain tulosneuvottelussa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssienkäyttöön sekä tulossopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

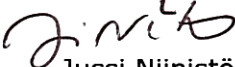
Puolustusvoimat raportoi toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä liitteen mukaisesti. Puolustusministeriö voi edellyttää Puolustusvoimien raportoivan vuotta 2018 koskevista erikseen sovittavista asiakokonaisuuksista, eduskunnan ja sen valiokuntien tai Valtiontalouden tarkastusviraston pyytämät selvitykset.

6 Allekirjoitukset

Helsingissä 25.1.2018

Puolustusministeri

Puolustusvoimain komentaja

Jussi Niinistö

Jarmo Lindberg

Puolustusvoimien raportointi vuodelta 2018

1 Neljännesvuosiraportointi

Puolustusvoimat laatii määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä sekä hankintatilannekuvasta neljännesvuosittain ns. kvartaaliraportin ja toimittaa sen virallisena asiakirjana puolustusministeriölle. Ensimmäinen kvartaaliraportti (Q1/2018) laaditaan maaliskuun lopun tilanteesta 20.4. mennessä, toinen kvartaaliraportti (Q2/2018) heinäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä (tulosraportin yhteydessä), kolmas kvartaaliraportti (Q3/2018) syyskuun lopun tilanteesta 19.10. mennessä ja viimeinen kvartaaliraportti (Q4/2018) joulukuun lopun tilanteesta 15.2.2019 mennessä (vuosiraportin yhteydessä).

Ensisijaisesti johdolle tarkoitettu johdanto-/tiivistelmäosuus kvartaaliraportista sisältää seuraavat tiedot PLM:n laatimaa raporttipohjaa käyttäen:

- määrärahojen käyttö (toimintamenot, puolustusmateriaalihankinnat, sotilaallinen kriisinhallinta)
- uusien tilausvaltuuksien käyttö (sidonta)
- hankintatilannekuva (logistiikkaprosessin toimivuus)
- viimeisimmät ennusteet määrärahojen siirtyvistä eristä ja uusien valtuuksien sidonnasta sekä analyysin raportointijakson suunnitelmapoikkeamien merkittävimmistä syistä, mahdollisista korjaavista toimenpiteistä ja arvion niiden vaikuttavuudesta.

Kvartaaliraporttiin sisällytetään lähinnä asiantuntijatasolle tarkoitettut (aiemmin kuukausiraporttiin sisältyneet) liitteet:

- määrärahojen käyttö momenteittain raportointijaksolla
- sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahojen käyttö (UM ja PLM) käyttösuunnitelma- ja makohdittain raportointijaksolla
- tilausvaltuuksien käyttö- ja sidontatilanne momenteittain raportointijakson päättyessä (sisältäen myös valtuuksien tulevien vuosien maksuosuudet)
- valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet kirjaukset momenteittain ja tilausvaltuuksittain eriteltynä
- toimintamenoihin kirjatut materiaalin kunnossapidon (toimintoalue 7400) ja joukkojen varustamisen (toimintoalue 1400) menot (kuluvan vuoden toteuma sekä vertailu suunniteltuun ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohdan toteumaan nähden), palkkojen osuus näille toimintoalueille kirjatusta menoista esitetään erikseen
- logistiikkaprosessin toimivuus ja sujuvuus muutamien valittujen kaaviokuvien avulla sekä sanallisesti analysoiden (esim. ns. ostoskori-näkymien tai vastaavien avulla) sekä vertailutietona aikaisempaa toteumatietoa sekä ennuste koko vuodelta.

2 Osavuosisiraportointi

Puolustusvoimat laatii 31.7. tilanteesta osavuosisiraportin (TURA 2018) ja toimittaa sen puolustusministeriölle 31.8. mennessä virallisena asiakirjana sekä sähköisesti (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä) ministeriön talousyksikölle.

Osavuosisiraportti on luonteeltaan ns. poikkeamaraportti, ja siihen sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- PV:n ylimmän johdon johtopäätökset tuloskehityksestä ja voimavarojen käytöstä
- Tulostavoitteittain esitettynä tulosopimuksesta mahdollisesti poikkeava tuloskehitys alkuvuoden ajalta sekä analyysi ja johtopäätökset loppuvuoden tuloskehityksestä

- Mahdolliset keskeiset poikkeamat liittyen tulossopimuksen keskeisten hankkeiden ja toimenpiteiden etenemiseen
- Analyysi puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuvien menojen, puolustusvoimien toimintamenojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan menojen kehityksestä (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan), määrärahojen uudelleenkohdennukset sekä ennuste loppuvuoden määrärahojen käytöstä ja seuraavalle vuodelle siirtyvistä eristä
- Erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa
- Erittely momentin 27.10.01 materiaalin kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee eritellä omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Erittely momentin 27.10.01 johtamisjärjestelmäalan (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee esittää lisäksi omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Analyysi hallituksen päättämien menosäästöjen ja Puolustusvoimien omien säästöpäätösten toteutumisesta
- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)
- Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen.

3 Vuosiraportointi

Puolustusvoimien vuosiraportointi vuodelta 2018 sisältää tilinpäätökseen sisältyvien tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen ohella seuraavat asiakirjat, jotka toimitetaan puolustusministeriölle alla mainittuihin määräaikoihin mennessä:

- Vuosiraportti (VURA 2018), joka sisältää viranomaiskäyttöön luokitellut tiedot Puolustusvoimien vuoden 2018 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä; toimitetaan puolustusministeriölle luonnoksena 31.1.2019 mennessä ja lopullisena versiona 15.2.2019 mennessä (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä)
- Valtion talousarvioasetuksen 63 §:n ja 65 §:n mukainen toimintakertomus, joka sisältää keskeisiltä osin julkiset tiedot Puolustusvoimien vuoden 2018 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä, ja joka on laadittu noudattaen Valtiokonttorin asiasta antamia ohjeita; toimitetaan puolustusministeriölle 28.2.2019 mennessä.

Vuosiraporttiin sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- Puolustusvoimien ylimmän johdon johtopäätökset toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä sekä arvio vuoden 2018 toteumasta suhteessa puolustuksen pitkän aikavälin kehittämisenäkymään
- Kuvaus tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutumisesta ja tulosanalyysi erityisesti tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeavan tuloskehityksen osalta
- Analyysi ja johtopäätökset menokehityksestä (ml. hallituksen päättämien ja puolustushallinnon omien säästöpäätösten toteutuminen)

a) Toimintamenot (vuosien 2016-2018 toteuma ja analyysi)

- henkilöstömenot
- kiinteistömenot
- asevelvollisten koulutuksen ja ylläpidon menot
- materiaalisen kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400) menot, palkkojen osuus erikseen
- johtamisjärjestelmälän menot (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700), palkkojen osuus erikseen
- toimintamenojen tilausvaltuuksien käyttö ja tilausvaltuuksista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
- muut toimintamenot

b) Puolustusmateriaalihankinnat (toteuma ja analyysi)

- puolustusmateriaalihankintojen tilausvaltuuksien käyttö ja puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
- erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa
- momentin 27.10.18 määrärahan muuttuminen viisivuotiseksi siirtomäärärahaksi: muutoksen vaikutukset muun muassa siirtyviin eriin, tarpeeseen tehdä teknisiä muutosesityksiä lisätalousarviossa, vaikutus valtuusseurantaan, vaikutus budjettiin, muut mahdolliset vaikutukset
- puolustusmateriaalihankintojen kotimaisuusaste vuonna 2018 sekä kymmenen suurinta tilausta kotimaisilta toimittajilta.

c) Sotilaallisen kriisinhallinnan menot (toteuma ja analyysi)

- määrärahojen käyttö momenteittain/käyttösuunnitelmakohdittain.

d) Analyysi ja johtopäätökset seuraavalle varainhoitovuodelle siirtävistä määrärahoista (ml. puolustusmateriaalihankintoihin myönnettyistä määrärahoista syyluokittelun mukainen tarkastelu)

- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu kahteen edelliseen vuoteen)
- Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen.

Tulosopimuksen keskeisistä hankkeista ja toimenpiteistä (luku 3) raportoidaan ministeriön edellyttämässä laajuudessa. Mahdolliset tarkennukset raportointitarpeisiin ilmoitetaan kootusti osana puolustusministeriön palautetta Puolustusvoimien vuoden 2018 osavuosiraportista.

Ministeriölle 31.1.2019 mennessä toimitettava vuosiraportin luonnosversio sisältää vain osan em. tiedoista, ja sen sisällöstä sovitaan tarvittaessa erikseen valmistelijatasolla syksyllä 2018. Vuosiraportin keskeiset osat tulee lähettää lopullisessa muodossa puolustusministeriöön 15.2.2019 mennessä. Pääesikunta voi sopia lisäksi tarvittaessa puolustusministeriön kanssa, että vuosiraportin tausta-aineistoon sisältyviä liitteitä toimitetaan tarvittavien tarkistusten jälkeen ministeriöön myöhemmin helmikuun loppuun mennessä.

4 Valtionhallinnon raportointipalvelu (Netra)

Valtion talousarvioasetuksen mukaan kirjanpitoyksikköjen tulee sijoittaa vahvistetut tulostavoitteet ja tilinpäätöstiedot valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan Netra-tietopalveluun. Tiedot sisällytetään Netran tulostietojärjestelmään, ellei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Netran tulostietojärjestelmän käytössä noudatetaan valtiokonttorin määräystä (Dnro VK 540/03/2010 - 20.12.2010). Vuoden 2018 tulostavoitteet tulee julkaista Netrassa viikon sisällä tulosopimuksen allekirjoittamisesta.